

Marge moederbedrijf AH omlaag na prijsverlagingen VS

Zaandam ■ Ahold Delhaize heeft de marges op verkopen in de Verenigde Staten afgelopen kwartaal zien teruglopen. Dat komt omdat het moederbedrijf van onder meer Albert Heijn bij zijn ketens in de VS veel prijsverlagingen heeft doorgevoerd. Mede daardoor gingen de verkopen wel omhoog. Ondanks de handelsoorlog houdt het bedrijf ook vast aan zijn eerder gestelde financiële doelstellingen voor heel dit jaar. In de VS heeft Giant Food, een van de ketens van het bedrijf, zijn Fresh Low Prices-campagne uitgebreid, waarbij de prijzen van honderden producten werden verlaagd. Ook bij Stop & Shop gingen prijzen omlaag. De winstmarge op producten kwam op de Amerikaanse markt gemiddeld uit op 4,4 procent. In dezelfde periode vorig jaar was dit nog 4,6 procent. In Europa lukte het wel om iets meer winst over te houden

WW kampt met schulden

New York ■ WeightWatchers, bekend van zijn dieetprogramma's, heeft uitstel van betaling aangevraagd in de Verenigde Staten. WeightWatchers kampt met een 'aanzienlijke' hoeveelheid schulden, waarvan sommige al tientallen jaren oud zijn. Het bedrijf heeft een 'voorverpakte' Chapter 11-faillissementsaanvraag ingediend in de staat Delaware. Een Chapter 11-procedure geeft een bedrijf de mogelijkheid om aan een doorstart te werken terwijl de activiteiten doorgaan. WeightWatchers heeft de procedure aangevraagd om een plan uit te voeren waarmee het bijna 1,2 miljard dollar (zo'n 1 miljard euro) aan schulden kwijtraakt.

INTERVIEW Jolanda (58) luistert naar onderbuikgevoel

'Ik wilde mijn eierstokken er gewoon uit'

Als Jolanda Wellen bloed blijft vloeien tussen haar menstruaties in, gaat ze naar de huisarts. Ze wordt doorverwezen naar een gynaecoloog, maar het duurt maanden voordat de oorzaak duidelijk is. „Ik heb al die tijd wel gedacht: er klopt iets niet. Ik kan dit niet af laten doen als overgangsklachten, dit moet ik doorzetten.”

Annemarie de Jong
a.de.jong@mediahuis.nl

Zuidscherm ■ Het is eind 2017 als Jolanda Wellen uit Zuidscherm naar de huisarts gaat. „Ik bleef maar vloeien. In eerste instantie maakte ik me geen grote zorgen. Ik was toen 51 en zat in de overgang. Het kon ook een vleesboom zijn. Vast iets onschuldigs. Maar ik had wel zoiets van: ik moet er verder naar laten kijken”, vertelt Jolanda (58) op Wereld Eierstokkankerdag. Op een echo in het ziekenhuis is een poliepje in de baarmoeder te zien. Later worden er onrustige cellen vastgesteld. „Volgens de gynaecologe nog niks om je echt zorgen over te maken. Maar omdat die cellen kunnen uitgroeien tot kanker, moest de baarmoeder er wel uit. Ik zei: neem dan meteen de eierstokken mee.” De arts geeft aan dat er 'geen indicatie is dat dat nodig is'. „Maar als je er echt op staat, dan halen we ze eruit”, werd er gezegd. Ik had zo'n sterk onderbuikgevoel dat het niet klopte en wilde mijn eierstokken er gewoon echt uit hebben. Bizar hé!” De dag voor de operatie - het is dan al augustus 2018 - gaat Jolanda nog tien kilometer hardlopen. Na

Tot de grote openbuikoperatie, waarbij lymfeklieren, stukjes buikwand en vterschoort worden verwijderd, is Jolanda weer aan het basketballen. Na de ingreep is het wachten op de uitslag. „Ik ga dan niet zitten sippen, maar in je achterhoofd houd je toch rekening met een slechte boodschap.” Gelukkig komt er goed nieuws: geen verdere uitzaaiingen. „De wereld zag er ineens een stukje zonniger uit.” Alleen is niet vast te stellen welke van de twee de primaire tumor is: die in de eierstok of in de baarmoeder. „In het ene geval moet je chemo hebben, in het andere geval zou het niet nodig zijn geweest. De keuze was aan mij. Daar had ik geen seconde voor nodig. Ik zei meteen: 'Bam, doe maar de chemo.'”

Lifeline

Tijdens de behandelingen gaat Jolanda als het even kan sporten. „De chemo was niet van je heela-hola, maar ik heb de mazzel gehad dat ik er niet heel ziek van werd.” Ook probeert ze als zzp'er zoveel mogelijk te werken. „Werk was mijn lifeline naar de normale wereld. Daar werd ik aangesproken als Jolanda de HR-adviseur en niet als Jolanda die ziek was. Het haarwerk voor als mijn haar uitviel, lag voor de chemo al klaar. Mensen zagen aan de buitenkant niet dat ik ziek was.” In februari 2019 rondt ze haar laatste chemotherapie af. „Voor je omgeving is dan alles weer klaar. Over tot de orde van de dag. Terwijl Sandra en ik toen pas beseften: wat is ons allemaal overkomen! Tijdens het traject ga je van behandeling naar behandeling. Nu moet je zelf weer je leven oppakken. Je

Jolanda Wellen: „Ik kies bewuster, geniet bewuster.”

FOTO WIM BRINKMAN

Op werk werd ik aangesproken als Jolanda de HR-adviseur en niet als Jolanda die ziek was

bent ook het vertrouwen in je lijf kwijt. Ik had nooit iets gemerkt en ineens had ik kanker. Dus bij elk pijnkje in je buik denk je: o jee, het zal toch niet terug zijn?” De eerste vijf jaar staat Jolanda onder controle. „Daarna hebben de gynaecoloog en ik tegen elkaar gezegd, dat we elkaar nooit meer willen zien. Niet in een spreekkamer in elk geval.”

Te laat
In 2024 kregen 1.418 vrouwen de diagnose eierstokkanker. Van eierstokkanker heb je in het begin geen klachten. De kanker wordt daarom vaak te laat ontdekt. Na vijf jaar zijn vier van de tien vrouwen nog in leven. „Toch vertellen

veel vrouwen die de diagnose eierstokkanker hebben gekregen, dat hun onderbuikgevoel hen al eerder waarschuwde: er klopt iets niets”, meldt Stichting Olijf, de patiëntenorganisatie voor gynaecologische kanker. Eierstokkanker, de 'silent lady killer' genoemd, is vaak al uitgezaaid. Je kunt dan last hebben van een opgeblazen buik, snel een vol gevoel, geen trek in eten, misselijkheid, pijn in je onderbuik, vaker plassen dan normaal. Soms zijn er ook andere symptomen: denk aan maag-darmklachten, zoals verstopping of diarree, heel erg moe zijn, afvallen zonder duidelijke reden en abnormaal bloedverlies, bijvoorbeeld na de overgang, of bloedver-

Feiten over eierstokkanker

Bij eierstokkanker groeit er een kwaadaardige tumor in de eierstok. In 2024 kregen 1.418 vrouwen deze ziekte. Een kwart is jonger dan 60 jaar wanneer ze de diagnose krijgt. Gemiddeld zijn 5 jaar na de diagnose nog 40 van de 100 vrouwen in leven. Erfelijke aanleg is een risicofactor voor eierstokkanker. Ook lijkt de kans op eierstokkanker groter bij vrouwen die meer eisprongen in hun leven hebben. Baarmoederhalskanker is kanker die ontstaat in de baarmoederhals en/of de baarmoedermond. Het uitstrijkje is een onderzoek naar baarmoederhalskanker. De ziekte ontstaat meestal door een jarenlange besmetting met het humaan papillomavirus (HPV). Per jaar krijgen ongeveer 900 vrouwen deze diagnose. Meestal zijn ze tussen de 30 en 59 jaar, maar het komt ook op jongere leeftijd voor. De HPV-vaccinatie beschermt grotendeels tegen baarmoederhalskanker. Meer informatie: Olijf.nl

lies tussen menstruaties in. Deze symptomen wijzen niet automatisch op eierstokkanker en kunnen andere (vaak onschuldige) oorzaken hebben. Wel is het goed om naar de huisarts te gaan wanneer de klachten na drie weken niet over zijn, benadrukt Olijf.

Genegeerd

Wat was er gebeurd als Jolanda haar onderbuikgevoel had genegeerd? „Dat weet je nooit met zekerheid, maar het had heel anders kunnen aflopen. Ik ben echt zo blij dat ik naar mijn gevoel heb geluisterd. Sandra en ik knijpen onze handjes dicht. Het gaat eigenlijk heel goed. Sandra heeft wel meer restverschijnselen”, vertelt Jolanda, die na haar ziekte al twee keer de Dam tot Damloop heeft afgelegd - 'voelde echt als een overwinning' - en nu traint voor de Nijmeegse Vierdaagse.

Jolanda is na het weghalen van haar baarmoeder en eierstokken wel 'plotsklaps' volledig de overgang in gedonderd, met opvliegers en nachtelijk zweten'. Ook staat ze 'anders in het leven'. „Ik kies bewuster, geniet bewuster. Heb bijvoorbeeld een dag betaald werk ingeleverd voor vrijwilligerswerk bij Stichting Olijf.” Als ervaringsdeskundige is ze onder andere bezig met een project waarin ze artsen coacht om de communicatie met patiënten te verbeteren, in het kader van 'samen beslissen'. Ook is ze een strohalm voor lotgenoten. „Eierstokkanker heeft een slechte prognose. Toen ik ziek was, had ik erg veel behoefte aan positieve verhalen. Nu wil ik een voorbeeld zijn voor andere vrouwen. Voor hen is het fijn om te zien dat iemand die hetzelfde heeft meegemaakt er na zeven jaar nog is!”, zegt Jolanda.

Overhouden
„Als je er midden in zit ben je hartstikke bang, maar het hoeft niet altijd het einde van de wereld te zijn als je zo'n boodschap krijgt. Het kan ook goed aflopen. En je kunt er echt mooie dingen aan overhouden.” Ze vervolgt: „We hebben anderhalf jaar geleden een nieuw huis gekocht, iets boven ons budget. Als ondernemer heb ik zelf voor mijn pensioen moeten sparen en dat geld heb ik aangesproken om hier te kunnen wonen. Ik leef nu, ik wil nu genieten. Joh, ik weet niet eens of ik mijn pensioen haal. En dan hoef ik sowieso niet op water en brood te leven, hoor. We genieten ontzettend van dit huis. En we hadden hier nooit gewoond als we niet hadden meegemaakt wat we hebben meegemaakt.”

Wachttijd nieuwe medicijnen loopt weer op

Klaartje Bax

Amsterdam ■ Patiënten moeten in Nederland nog langer wachten op nieuwe geneesmiddelen dan ze al deden. Inmiddels is de wachttijd opgelopen naar gemiddeld 459 dagen. Van de 173 geneesmiddelen die tussen 2020 en 2023 door het Europees Medicijnenagentschap (EMA) voor de Europese markt werden goedgekeurd, zijn er nu honderd toegankelijk voor Nederlandse patiënten.

De jaarlijkse EFPIA Patients W.A.I.T. indicator laat zien hoeveel voor de Europese markt goedgekeurde nieuwe geneesmiddelen toegankelijk zijn voor patiënten. En het rapport vertelt hoelang het duurt voordat het zover is. Landen in Europa hebben allemaal hun eigen toelatingssysteem

voor innovatieve, vaak dure, geneesmiddelen. Zo worden in Nederland nieuwe geneesmiddelen beoordeeld door het Zorginstituut. Dat geeft een advies aan de minister van Volksgezondheid om een middel al dan niet toe te laten tot het basispakket van de zorgverzekering. Middelen die per patiënt jaarlijks 50.000 euro of meer kosten, en in totaal 10 miljoen euro of meer per jaar, worden in de sluis geplaatst. En dat geldt ook voor middelen waarbij de kosten voor alle patiënten in Nederland meer dan 20 miljoen euro per jaar bedragen. Als een middel in de sluis komt, moet er onderhandeld worden tussen het ministerie en de farmaceut over de prijs. Die onderhandelingen kunnen soms lang duren, waardoor een middel langer niet beschikbaar is voor patiënten.

De gemiddelde Europese wachttijd tussen markttoelating en toegankelijkheid voor patiënten is met 47 dagen gestegen naar 578 dagen. Volgens de EFPIA, de Europese belangenorganisatie voor farmaceuten, is de oplopende wachttijd voor patiënten in Europa deels te verklaren door complexere en langere onderhandelingsprocedures over prijs en vergoeding.

Stappen

Volgens Zorginstituut Nederland zijn de oplopende wachttijden onder meer het gevolg van het feit dat nieuwe middelen steeds duurder worden, waardoor langere prijsonderhandelingen nodig zijn. Voorzitter Mark Janssen van het Zorginstituut zegt dat zijn organisatie zelf de afgelopen jaren verschillende stappen heeft gezet om de duur van een beoordeling te verkorten.

Fabrikanten dienen na registratie van hun middel bij de EMA vaak niet direct een aanvraag voor vergoeding in

„Voor de hele dure geneesmiddelen is dat nu 120 dagen. Naast hogere prijzen zien wij nog twee andere verklaringen waarom wachttijden

helaas oplopen. Allereerst doordat fabrikanten na registratie van hun middel bij de EMA vaak niet direct een aanvraag voor vergoeding in Nederland indienen. Die tijd wordt meegelaten als wachttijd. Farmaceuten leveren daarnaast ook niet altijd een compleet onderzoeks dossier bij ons in, waardoor er ook tijd verloren gaat. Dit zijn knoppen waar farmaceuten zelf aan kunnen draaien om de tijden terug te dringen.”

Basispakket

Hij wijst er bovendien op dat Nederland één van de weinige landen in Europa is, waar dure geneesmiddelen volledig worden vergoed zodra ze in het basispakket zitten. „We willen medicijnen die echt meerwaarde hebben voor patiënten. Daarom zijn we kritisch op wat vergoed wordt. Zo beperken we ook de premiestijging voor iedereen.”

advertentie

bolderman.nl

Voordelige korte trips

4/5-daagse Stedenreis Berlijn

v.a. slechts 149,-

Vertrek in: mei / jun / jul / aug / sept / okt.

5 dagen Bohemen en Praag

v.a. slechts 299,-

Vertrek in: mei / jun / jul / aug / sept / okt.

5 dagen Canterbury, Londen en Kent

v.a. slechts 399,-

Vertrek in: mei / jun / jul / aug / sept / okt.

5 dagen Londen, Oxford en Cambridge

v.a. slechts 439,-

Vertrek in: jul / aug / okt.

5 dagen Valkenburg aan de Geul

v.a. slechts 449,-

Vertrek in: mei / jun / aug / sept / okt.

5 dagen Romantische Strasse light all-inclusive

v.a. slechts 479,-

Vertrek in: mei / jun / jul / aug / sept / okt.

www.bolderman.nl

(0318) 58 09 58

*Getoonde prijzen zijn p.p. inclusief alle bijkomende boekingskosten per boeking o.b.v. 2-persoonskamer. Drukfouten en/of prijswijzigingen voorbehouden.

donderdag 8 mei 2025
Voorop 9